

Pedagog pro časy krize

Školy chtějí více sociálních pedagogů. Ti neučí, ale komunikují s rodinou.

Alžběta Šimková
reportérka MF DNES

Sociální pedagog je vedle asistentů, školních psychologů a výchovných poradců dalším pracovníkem ve škole, který tam není od toho, aby dával pětky, ale aby dětem a rodině pomohl.

Sociální pedagogové už ve školách působí, ale v době inflace jich bude potřeba víc. Bohužel chybějí tarifní tabulky a peníze.

Školy se obávají, jak aktuálně rostoucí ceny potravin a energií dopadnou na rodiny s dětmi. Obava, že krize povede ke zvýšení počtu rodin, které se ocitnou v sociálně tíživé situaci, je totiž reálná. Rada rodi-

čů tak bude řešit, jak zaplatit životní náklady, a to, zda má dítě hotové úkoly, se v kontextu toho může otcnout až jako druhotné.

Sociální pedagog je takovou „spojkou“ mezi rodinou a školou. Zajistí dítěti, které nestačí, doučování či rovnou sám doučuje. Snaží se přímo ve třídě předcházet šikaně chudších žáků.

„Řešíme takové to obyčejné nevhodné chování - vyrušování v hodině, nespoupráci s učiteli. Nebo se pak jedná o konkrétní žáky, kteří mají vážnější výchovné problémy, ať už směrem k učitelům, nebo jsou tam nějaké konflikty mezi žáky,“ popisuje sociální pedagog Jiří Daněk, který působí na základní škole v Přerově.

Že sociální učitel má smysl, potvrzuje ze své praxe i ředitel Základní

Řešitel konfliktů Sociální pedagog má za úkol kromě pomoci rodinám také řešení sporů mezi žáky nebo potírání šikany. Ilustrační foto: Shutterstock

školy Šlapanice v Brně. „Po letech máme pocit, že nám ubývá extrémních případů. Tato prevence, kdy podchytáváme nejzávažnější případy už ve škole, pomáhá,“ přibližuje ředitel šlapanické školy Pavel Vyhňák, který zaměstnává dvě sociální pedagožky.

V Česku ale zatím tito učitelé nejsou moc využíváni, a to i proto, že

jejich pozice není zavedena v zákoně. Jejich práci tak podle analytika organizace EDUin Jana Zemana velmi často zastávají neziskové organizace. Přesnou statistiku počtu sociálních pedagogů ministerstvo školství nemá. Podle odhadu Asociace sociálních pedagogů jich na školách působí asi padesát nebo šedesát (škol jsou tisíce). Tím, že pozice

není ukotvena v zákoně, je pro ředitele problematické shánět na ně finance. „Mít na ně peníze, tak je uplatníme na několik plných úvazků,“ potvrzuje Vyhňák.

Podpora je, ale ne v zákoně

Po potřebě více podpůrných učitelů volají kromě škol i odborné organizace. „Spolupráce pedagogických pracovníků a sociálních služeb bude v následujícím školním roce velmi pravděpodobně klíčová,“ upozorňuje ředitelka České asociace streetwork Martina Zikmundová.

„Novému ministrovi školství jsme proto představili příklady dobře fungujících sociálních pedagogů a znovu mu navrhli, aby tuto pozici v připravované novele zákona o pedagogických pracovnících ukotvil,“ dodává Zikmundová.

Resort školství sice pozici sociálního pedagoga podporuje, do zákona ho ale přidávat prozatím nechce.

„S ukotvením pozice sociálního pedagoga v chystané novele zákona se nepočítá právě proto, že se jedná o pozici, která doposud není

ve větší míře využívána,“ přiblížila MF DNES mluvčí ministerstva Aneta Lednová.

To ale vytváří začarovaný kruh. Pokud sociální pedagogové nebudou mít speciální kolonku, je pro školy složité je přijmout, i kdyby chtěly. A ministerstvo může říct, že pozice není využívána.

Ministerstvo chce ale přece jen v následujících letech možné zavedení pozice do zákona ještě řešit.

Od září zatím resort chystá cílenou finanční podporu pro 400 vybraných škol, které mají vyšší zastoupení sociálně znevýhodněných žáků.

Na podpůrné pozice, včetně sociálních pedagogů a další pomoci, vyčlenilo ministerstvo pro dané školy dvě miliardy korun. Podpora potrvá tři roky. Pak se vyhodnotí.

„Podpora 400 školám bude zároveň ověřovat efektivitu aktivit, metodické podpory a pracovních pozic a bude tak podkladem pro návrh nového systému financování škol na základě socioekonomického znevýhodnění,“ doplňuje k chystanému programu Lednová.